

Opgaver

Elevens navn:	Elevens nr.:
Skolens navn:	Klasse/hold:
Elevens underskrift:	
Tilsynsførendes underskrift:	

Læseprøven består af følgende tekster:

Tekst 1: *Derfor går det galt på skiferien* (artikel)

Tekst 2: Brødrene Grimm: *Bidronningen* (eventyr)

Tekst 3: *Kinesiske mødre svinger pisken* (artikel)

Tekst 4: Jan Sonnergaard: *Valget* (novelle)

Tekst 5: *Forureneren betales* (klumme)

fsa

Folkeskolens
Afgangsprøve

**DANSK
LÆSNING OG
RETSKRIVNING**

(dansk sprog og
sprogbrug)

**LÆSNING-
OPGAVER**

December 2011

Tekst 1

I artiklen *Derfor går det galt på skiferien* skal du så hurtigt som muligt finde svar på nogle opgaver. Du skal altså kun læse, hvad der er nødvendigt for at svare på disse opgaver. Sæt kryds ud for de rigtige svar. Der er kun ét rigtigt svar til hver opgave.

1.1 De fleste skader sker, fordi

- man kører på kryds og tværs af pisten
- udstyret er for dårligt, og man ikke holder pauser
- man ikke holder ordentlig afstand til andre løbere
- man har for meget fart på og kører uden hjelm

1.2 I hvilken aldersgruppe forekommer flest skiskader?

- 5-10 år
- 11-20 år
- 21-30 år
- 31-40 år

1.3 Fra 2009 til 2010 har antallet af skader på skiferier været

- faldende
- kraftigt faldende
- uændret
- stigende

1.4 Skaderne rammer især

- ryg og nakke
- ben og fødder
- arme og hænder
- hoved og hals

1.5 Mænd får oftest skader på

- ryg og nakke
- ben og fødder
- arme og hænder
- hoved og hals

1.6 Hvis det er ved at gå galt på ski, vil kvinder oftest

- sætte sig ned
- tage fra med hænderne
- smide sig på siden
- køre på tværs af bakken

1.7 Hvis man overhaler, skal man altid gøre det

- ovenfra
- fra venstre side
- med god afstand
- fra højre side

1.8 Undgå stop

- overalt på pisten
- i siden af pisten
- i starten af pisten
- på smalle steder

1.9 SOS International og Dansk Skiforbunds kampagne skal gøre danskerne opmærksomme på

- pistens trafikregler
- skihjelmes betydning
- regler for hjemtransport
- risikoen ved overhaling

1.10 Claus Eliassen er

- administrationschef i Dansk Skiforbund
- alarmdirektør i SOS International
- en tilskadekommet skiløber
- den journalist, der har skrevet artiklen

Tekst 2

Læs eventyret *Bidronningen*, og besvar opgaverne ud fra tekstens indhold.
Sæt kryds ud for de rigtige svar.
Der er kun ét rigtigt svar til hver opgave.

2.1 Peter drager ud i verden,

- fordi han vil på eventyr
- fordi han vil finde sine brødre
- fordi han vil vinde prinsessen
- fordi han vil løse trolddommen

2.2 Da de to kongesønner møder deres bror igen,

- bliver de meget glade
- fortæller de, at de har savnet ham
- gør de nar af ham
- lægger de sig og nyder solen

2.3 Peters brødre er

- søde og hjælpsomme
- meget glade for alle dyr
- vilde og uansvarlige
- dygtige og flittige

2.4 På det slot, de kommer til, er

- den yngste prinsesse uvenner med sine søstre
- alt ved en trolddom forvandlet til sten
- den lille grå mand taget til fange af kongen
- det den yngste prinsesse, der bestemmer

2.5 Peters to brødre bliver

- halshugget
- forvandlet til sten
- gift med de to yngste prinsesser
- sure over, at Peter kan løse opgaverne

2.6 Nøglen til kongedatterens sovekammer ligger

- under mosset i skoven
- i bikuben
- på havets bund
- i en rede ved søen

2.7 Hvem hjælper Peter med at løse den vanskeligste opgave?

- myrerne
- ænderne
- hans brødre
- bidronningen

2.8 Dyrene hjælper Peter, fordi

- de ved, der venter en stor belønning
- de ikke har andet at lave
- de gerne vil sige tak for hjælpen
- de ved, at han er meget dum

2.9 Peter bliver konge, fordi

- den gamle konge er død
- prinsessen vælger ham
- hans to brødre er forstenede
- prinsessens far er meget taknemmelig

2.10 Eventyret drejer sig om

- had og misundelse
- troskab og kampgejst
- den store kærlighed
- barmhjertighed og hjælpsomhed

Tekst 3

Læs artiklen *Kinesiske mødre svinger pisken*, og besvar opgaverne ud fra tekstens indhold.
Sæt kryds ud for de rigtige svar.
Der er kun ét rigtigt svar til hver opgave.

3.1 Amy Chuas døtre fik aldrig lov til

- at spise hos deres kammerater
- selv at vælge fritidsinteresser
- at spille violin
- at invitere venner hjem

3.2 Amy Chuas opdragelsesmetode bygger i høj grad på

- fysisk afstraffelse
- gensidig tillid
- ansvar for egen læring
- tvang og trusler

3.3 Amy Chuas bog er ifølge hende selv

- hendes erindringer
- en bog om opdragelse
- gode råd til hendes døtre
- en bog om at være kineser i USA

3.4 Amy Chua besluttede at ændre på sin strenge opdragelse, fordi

- hun blev inspireret af amerikanske opdragelsesmetoder
- hun kunne se, at hendes døtre udviklede præstationsangst
- hendes yngste datter gjorde oprør mod metoderne
- hendes amerikanske mand ikke længere ville acceptere metoderne

3.5 Bogen har fået mange unge amerikanere med kinesiske mødre til at

- gøre op med deres strenge opdragelse
- danne foreninger, hvor de kan diskutere problemerne
- reflektere over deres egen opvækst
- fortælle, at Amy Chuas metoder ikke er typiske

3.6 Amy Chuas døtre har ifølge den ene af dem

- ingen ar på sjælen
- et tæt forhold til deres mor
- ingen kontakt til deres mor
- udpræget præstationsangst

3.7 Xiyun Yang mener, at hendes resultater i skolen var drevet af

- ambitionen om det fulde liv
- frygt for konsekvenserne af et dårligt resultat
- klare aftaler om at yde det bedste
- masser af lektiehjælp i hjemmet

3.8 Xiyun Yang mener, at

- der er for meget frygt og tvang i kinesiske børns opvækst
- frygt ikke på nogen måde bør være en del af opvæksten
- frygt har en plads i opvæksten som motivationsfaktor
- en opdragelse med megen tvang giver psykiske problemer

3.9 Hvor mange kvinder udtaler sig i artiklen?

- 1
- 2
- 3
- 4

3.10 Udgangspunktet for artiklen er

- børneopdragelse i Kina
- en bog af en kinesisk-amerikansk mor
- børns reaktioner på en streng opdragelse
- det kinesiske skolesystem

Tekst 4

Læs novellen *Valget*, og besvar opgaverne ud fra tekstens indhold.
Sæt kryds ud for de rigtige svar.
Der er kun ét rigtigt svar til hver opgave.

4.1 Ib er

- en meget grim dreng
- en helt almindelig dreng
- en meget ondskabsfuld dreng
- en meget gavmild dreng

4.2 Da historien fortælles, er Ib omkring

- 10 år gammel
- 16 år gammel
- 24 år gammel
- 55 år gammel

4.3 Ifølge fortælleren er den rene ondskab

- meget almindelig
- en undtagelse
- ikke eksisterende
- skyld i alle krige

4.4 Ibs klassekammerater

- mobber ham meget
- synes, han er en nørd
- respekterer Ib
- synes, Ib er meget hjælpsom

4.5 Hvis der er problemer,

- går Ib forrest for at løse dem
- blander Ib sig altid
- tager Ib altid de svages parti
- lader Ib være med at blande sig

4.6 Da Ib falder gennem isen,

- bliver han reddet af en mand
- ringer en dame efter en ambulance
- må han redde sig selv
- får han kun våde tæer

4.7 For Ib var det værste ved oplevelsen på isen,

- at han var tæt på at dø
- at folk ikke hjalp ham
- at han fik lungebetændelse
- at han var så længe under vand

4.8 Efter oplevelsen på isen har Ib

- fået en masse at tænke over
- fået varige mén
- besluttet at være mere hjælpsom
- fået respekt for at færdes på isen

4.9 Novellen drejer sig om

- mod og fejhed
- liv og død
- hjælpsomhed og egoisme
- harmoni og konflikt

4.10 Novellen slutter med,

- at Ib beslutter sig for kun at tage hensyn til sig selv
- at fortælleren siger, hvad han håber Ib gør
- at fortælleren giver Ib et godt råd
- at Ib beslutter sig for at være mere selvopofrende

Tekst 5

Læs klummen *Forureneren betales*, og sæt streg under det ord eller udtryk i parenteserne, som passer bedst i sammenhængen.
Se hvordan i eksemplet i første afsnit.

Forureneren betales

Vi danske forbrugere er heldige. Vi har masser af (foruren~~et~~ – giftigt – rent – rens~~et~~) drikkevand. Vi skal bare åbne for hanen. Sådan er det langt fra andre steder i verden, hvor forurening og knaphed på drikkevand gør livet både dyrt og besværligt.

Men det er desværre langt fra sikkert, at de gode tider vil fortsætte. En ny undersøgelse fra GEUS viser, at der er (færre – stigende – minimale – mindre) problemer med sprøjtegifte i drikkevandet

Der er blevet fundet (tungmetaller – sprøjtegifte – affaldsstoffer – radioaktive stoffer) i 23 procent af de undersøgte aktive vandværksboringer. Vandværkerne har de seneste 10 år været nødt til at lukke mere end 1.200 vandboringer – primært fordi indholdet af sprøjtegifte har overskredet grænseværdien.

Særligt (opmuntrende – bekymrende – opløftende – befriende) er det, at den mest anvendte sprøjtegift, glyphosat (også kendt som Roundup), nu ikke længere kun findes i de øverste og mest sårbare vandmagasiner. Stadig flere vandprøver indeholder glyphosat.

Glyphosat blev ellers hyldet af både producenten Monsanto og vores miljømyndigheder som et vidundersprøjtemiddel, der slet ikke ville være i stand til at trænge ned til grundvandet. Dette har vist sig at være ren ønsketænkning.

En løsning på problemet er at (afskaffe – indføre – forbyde – nedlægge) udvidede beskyttelseszoner omkring drikkevandsboringerne. I dag er der krav om en sprøjtefri zone på 10 meter, men regeringens egne eksperter konkluderede helt tilbage i 2004, at der var behov for langt (mindre – større – dybere – smallere) beskyttelseszoner på op til 300 meter for effektivt at kunne beskytte vores drikkevand.

Problemet er desværre langt værre, end at regeringen har (ignoreret – lyttet til – fulgt – fremhævet) deres egne eksperter. Hovedproblemet er, at man har vendt det ellers hæderkronede 'forureneren betaler'-princip helt på hovedet.

Det er ellers både normalt og logisk, at den, som forurener, selvsagt øjeblikkeligt skal stoppe med at forurene og efterfølgende også betale for at rydde op.

Landmændenes organisation Landbrug og Fødevarer har da også nødtvunget erkendt, at det kan være (overflødigt – nødvendigt – risikabelt – overvældende) med særligt store beskyttelseszoner omkring drikkevandsboringer. Men som deres miljødirektør Niels Peter Nørring siger: »... hvis landmanden skal afgive landbrugsjord til en udvidet beskyttelseszone, skal han naturligvis kompenseres for den indtægt, som han dermed (får – mister – henter – skaber).«

Med andre ord så forventer landbruget, at de direkte skal betales for ikke at bruge sprøjtegift på den jord, som ligger tæt på vores drikkevandsboringer. Forbløffende! Ud fra dette (udmærkede – forskruede – logiske – miljøvenlige) princip så skulle vi vel alle sammen have en bonus fra kommunen, hvis vi tilbød at køre vores affald til genbrugspladsen i stedet for at smide det i den lokale sø. Eller hvad med at sende nogle (kontrollører – millioner – miljøaktivister – bøder) til Cheminova for at være sikker på, at de ikke begynder at smide deres giftige kemikalieaffald ud i Limfjorden, ligesom de gjorde før i tiden.

24timer, 31. januar 2011

**UNDERVISNINGS
MINISTERIET**
KVALITETS- OG
TILSYNSSTYRELSEN